

SVENSKT NÄRINGSLIV

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

linnea.carlen@regeringskansliet.se

Vår referens/dnr:

2023-113

Michelle Tun von Gyllenpalm

michelle.vongyllenpalm@svensktnaringsliv.se

Er referens/dnr:

KN2023/03008

2023-10-31

Remissvar

Remissvar angående rapporten Kortare ledtider för elnätsutbyggnad – Utveckla arbetssätt och parallella processer (Ei R2023:09)

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ovanstående remiss.

Näringslivets elektrifiering och klimatomställning kräver mer av alla fossilfria kraftslag till konkurrenskraftiga kostnader samt omfattande satsningar på elnätsinfrastruktur. Ett stort hinder för detta är dagens långa ledtider för utbyggnad av elnätet.

Sammanfattande slutsatser och rekommendationer

För att nödvändiga investeringar i både elnätsutbyggnad och ny elproduktion ska kunna göras i tid måste ledtiderna för elnätsutbyggnad kortas rejält. Med liggande förslag når man en bit på väg, men det är långt ifrån tillräckligt. Det krävs mer omfattande åtgärder, vilket utredningen lämnat därhän. I sin rapport har Energimarknadsinspektionen (Ei) förtjänstfullt gjort en gedigen beskrivning hur systemen ser ut i andra länder respektive hur Trafikverkets lagrum ser ut. Men vi konstaterar dock att Ei inte har dragit några slutsatser utifrån denna fakta.

Ei borde kunna ta tillvara erfarenheterna från andra länder, t ex från Nederländerna eller England, samt även hur se hur regelverket för Trafikverkets planer ser ut. I Nederländerna har en gemensam kontaktpunkt för beviljande av tillstånd, en s.k. *one-stop shop* införts som är ansvarig för koordinering och beslut. Det är *Minister of Economic Affairs and Climate* som har denna roll. För nationellt prioriterade projekt, vilket inte enbart beror på storleken utan vilken betydelse det har för energisystemet, läggs en tydlig tidplan fast och en lagstadgad koordineringsprocess tillämpas.

Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00
svensktnaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

Förslagen från utredningen har rätt inriktning, men behöver vidareutvecklas. De är samtidigt otillräckliga. Förändringar i miljöbalken och genomförande av förslag från Klimaträttsutredningen brådskar. Svenskt Näringsliv anser att det vore lämpligt att lyfta de förändringsförslag som rör miljöbalken i den pågående utredningen av miljötillståndsprocesser. Skyndsamt elnätsutbyggnad är tillsammans med effektiva miljötillståndsprocesser centrala för att Sverige och näringslivet ska kunna nå klimatmålen med bibehållen konkurrenskraft.

Kommentarer till förslaget och relaterade processer

Elnät betraktas som en rättighet, och att tillhandahålla elnätsanslutningar är en skyldighet. Men elnätet är idag en knapp resurs. Det betyder att elnäten behöver byggas ut och förstärkas – men befintligt nät behöver också användas på ett effektivare sätt. Tillgången till elnätet behöver fördelas och användas mer effektivt.

Ei har på ett ambitiöst sätt lyft många aspekter och sett över närmare 200 åtgärdsförslag. Arbetet har varit metodiskt och konkret genom att nyttja idéerna från fem konkreta aktuella projekt. De förslag som nu föreslås uppskattas kunna korta ledtiden med ca en tredjedel. Detta är en bit på väg och givetvis bör möjliga förslag införas i närtid, men det är som sagt inte tillräckligt.

Exempel på åtgärder som kan möjliggöra ett mer effektivt användande av elnäten:

- Villkorade anslutningar,
- bilaterala avtal om flexibilitet,
- utvecklade möjligheter och regelverk för att hantera tilldelade rättigheter

För mer konkreta synpunkter på förslagen hänvisar vi i stort till Energiföretagens remissvar.

Slutsatser:

Att få ned ledtiderna så mycket som behövs kommer kräva ett intensivt reformarbete på många områden. Svenskt Näringsliv avser återkomma till regeringen med fler förslag under året.

Michelle Tun von Gyllenpalm
Expert Energipolicy